

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 23 & 24) of this Test Booklet.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 23 व 24) पर दिए गए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

For instructions in Tibetan see Page 2 of this booklet. / तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

- This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **TIBETAN** language, but **NOT BOTH**.
- Candidates are required to answer Parts I, II, III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
- Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
- Use **Blue/Black Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/marking responses in the Answer Sheet.
- The CODE for this Language Booklet is **A**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
- This Test Booklet has **two** Parts, IV and V consisting of **60** Objective Type Questions, and each carries 1 mark :
Part IV : Language I – (Tibetan) (Q. Nos. 91 – 120)
Part V : Language II – (Tibetan) (Q. Nos. 121 – 150)
- Part IV contains 30 questions for Language I and Part V contains 30 questions for Language II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan language have been given. **In case the language(s) you have opted for as Language I and/or Language II is a language other than Tibetan, please ask for a Supplement (Language) Test Booklet of A Code that language. The languages being answered must tally with the languages opted for in your Application Form. No change in languages is allowed.**
- Candidates are required to attempt questions in **Language II (Part V) in a language other than the one chosen as Language I (Part IV) from the list of languages.**
- Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
- The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.
- यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।
- परीक्षार्थी भाग I, II, III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
- अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
- इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल नीले/काले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें।
- इस भाषा पुस्तिका का कोड **A** है। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का कोड, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य प्रश्न पुस्तिका पर छपे कोड से मिलता है। अगर यह भिन्न हो तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
- इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, तथा प्रत्येक 1 अंक का है :
भाग IV : भाषा I – (तिब्बतन) (प्रश्न सं. 91 – 120)
भाग V : भाषा II – (तिब्बतन) (प्रश्न सं. 121 – 150)
- भाग IV में भाषा I के लिए 30 प्रश्न और भाग V में भाषा II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से सम्बन्धित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा I और/या भाषा II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है/हैं, तो कृपया A कोड वाली उस भाषा वाली परिशिष्ट (भाषा) परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए। भाषाओं का परिवर्तन अनुमत्य नहीं है।
- परीक्षार्थी भाषा II (भाग V) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।
- रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
- सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

Name of the Candidate (in Capital Letters) : _____

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Roll Number (अनुक्रमांक) : in figures (अंकों में) _____

: in words (शब्दों में) _____

Centre of Examination (in Capital Letters) : _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Candidate's Signature : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____

Invigilator's Signature : _____

निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Facsimile signature stamp of Centre Superintendent _____

ཇི་ཞོག་ཞོག་བྱ་ངོ་གངས་ 24 ཡོད།

MAK-23-I

ཕྱགས་དེབ་འུགས།

འི་ལོ་ག་I

ཇི་ཞོག་། IVདང་V(བོད་སྐད་ཁ་སྒྲིང་ས།)

A

ཐུགས་སྒྲོན་པར་དེ་སྒྲོན་ལམ་སྟོན།

(དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་གཤམ་གསལ།)

- १) ཇི་དེ་བ་འདི་ཁ་སྐོངས། རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚན་བ་བཞི་བའི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་འཕྲ། ཡང་ན། ཚན་བ་ལྔ་བའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་
 བ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཚན་བ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་མིན།
 २) རྒྱལ་ས་སྤྱོད་པར་ཚན་བ་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པའི་ལན་གྱི་བྱི་བ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན།
 ३) དེ་ཕྱིར་སྐད་དང་ཉིན་རྒྱུ་ཚན་བ་བཞི་བ་དང་། ལྔ་བ་རྒྱལ་ས་དེ་བ་ནང་གསལ་ཁ་སྐོངས། སྐད་ཡིག་གཞན་ཆང་མ་
 རོགས་སུ་ཡོད།
 ༤) ལྷག་ཆ་སྤྱོད་པོ་ཡི་འཕོལ་སྤྱུག་གིས་འབྲིས་དགོས།
 ༥) རྒྱལ་ས་ཤོག་(A)ལྟེ་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་ངས་པར་བྱས་ནས་མདུན་ཤོག་གཉིས་པའི་དཔར་བསྐྱབ་ཇི་བ་
 དངོས་དེ་ཁ་སྐོངས། སྐད་ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གལ་ཏེ་གཅིག་མཚུངས་མེད་ན་ལས་སེང་ཡིག་ཆད་དོད་མ་
 བར་ཞུས་ཏེ་རང་གི་ཁ་སྐོངས་ཇི་བའི་དཔར་དེ་ལེན་དགོས།
 ༦) རྒྱལ་ས་དེ་བ་འདི་ལ་ཚན་བ་བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་སོ་སོར་ཡོད། ཇི་སྤང་བྱུག་ཅུ་ཡོད་པར་ཇི་བ་མེར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་དེ་ཡོད།
 ༧) སྐད་ཡིག་གི་ཚན་བ་བཞི་བར་ཇི་བ་ ༣༠ ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་ཆེད་ཡིན། ཚན་བ་ལྔ་བ་ལ་ཇི་བ་ ༣༠ ཡོད་པ་དེ་
 སྐད་ཡིག་གཉིས་པའི་ཆེད་ཡིན། ཇི་མཛོད་དེ་བ་ཆུང་འདི་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་
 དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གང་རུང་བདམས་པ་ཡིན་ན། དེ་རང་གིས་སྐད་ས་པའི་འགྲེངས་ཤོག་ལྟར་མེད་ན་ཡིག་རྒྱལ་ས་དོ་
 དམ་པར་ལས་སེང་སྒྲན་གསེང་ཞུ་དགོས།
 ༨) རྒྱལ་ས་སྤྱོད་པས་ཚན་བ་ལྔ་བ། སྐད་ཡིག་གཉིས་པ་ལས་གཞན་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་ཚན་བ་བཞི་བ་ནས་འདེམས་དགོས།
 ༩) ཟོན་མི་ཆེད་ཤོག་བྱ་སྤོང་པ་གཞན་དུ་ཡོད།
 ༡༠) རང་གི་ཇི་བའི་ལན་རྣམས་OMRཇི་ལན་ཤོག་ལྟེ་ནང་འབྲི་དགོས། འབྲི་བསུབ་ཆེད་དཀར་བསུབ་བེད་སྤྱོད་མི་ཆོག

ཡིག་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མིང་བྲིས།

མིང་གཞུང་མང་གྲངས། (མང་གི་འཛིན་པ།) _____

མིང་གཞུང་མང་གུང་སྒྲིག་(ཡི་གེའི་ཐོག་)_____

ཡིག་ཆེན་དུ་ཡིག་ཆ་དང་གཏོང་ཡུལ་གྱི་ཁ་བྱང་། _____

ཕྱགས་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་རྟགས། _____ རོ་དམ་པའི་མཆོན་རྟགས། _____

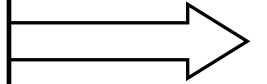
དབྱུང་ཡིག་སྐྱུག་ས་དོ་དམ་པའི་དམ་སྐྱུག་དང་མཆོན་ཉལ་ས།



ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་ ༩༡-༡༢༠ གཞུགས་སྤྱོད་
བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཕོ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས།

Candidates should answer questions
from the following Part – IV

(Question no. 91-120) only if they have
opted for **Tibetan** as Language-I.





ཚན་བ། བཞི་བ། PART-IV
སྐད་ཡིག་དང་སྒྲིག་ (LANGUAGE-I)
TIBETAN

གཞུང་གསལ་འབྲིང་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལས་ལས་འོས་བཤི་ལན་རེ་མཁོར་འདེམས་དགོས།

91. འིང་ནགས་ཀྱི་དེབ། (Junglebook)ནང་གི་མོག་མི་(Mogli)འིང་ནགས་སུ་ཁེར་རྒྱུ་བསྐྱད་པས་མི་དང་ཐུག་སྐབས་ཀྱི་སྐད་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིག་ཡོད། གཞུང་གི་དོས་འཛིན་གྱིས་ཁོ་ཡི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐུབ་བཟ།
- (1) ཁོ་མི་སྐད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐད་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 - (2) ཐུ་གུའི་དུས་ནས་སྐད་ཡིག་གི་ཁོར་ཡུག་རྗེས་ལུས་ཐེབས་བ་རེད།
 - (3) ཐུ་གུ་ལ་སྐྱེ་ཅམ་ནས་དགའ་ངལ་བྱུང་ཡོད།
 - (4) ཁོ་སྐད་ཡིག་འོད་ཐུབ་པའི་ནང་དུ་སྐྱེས་མེད།
92. བཟླ་དབྱེད་དོ་མ་ཐེར་བ་དེ་.....།
- (1) འཕྲིན་ཡིག་གྱི་སྐད་ཡིག་ (Academic language)
 - (2) སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འགྲོ་ལུགས་ (Social rules of language)
 - (3) སློབ་གྲུའི་སྐད་ཡིག་གི་ལྟ་བུ། (Policy of School language)
 - (4) སློབ་གྲུའི་སྐད་ཡིག་གི་ལམ་སྟོན། (Instruction language of school)
93. གཞུང་གསལ་གཅིག་སྟོན་འགྲོའི་སྟན་ངག་གི་ཞིབ་འཇུག་མ་རེད།
- (1) སྟན་ངག་གི་བརྗོད་གཞི། (Theme of poem)
 - (2) བན་སྟོན། (Grammar)
 - (3) ཚིག་ (Vocabulary)
 - (4) སྟན་ངག་གི་བརྗོད་ཚིག་ (Poetic devices)



94. མ་སྐད་ཡར་བྱས་དང་། བཞེད་པ་བདེ་པོ་ཡོང་བར་པན་པའི་ཐབས་ལམ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) སྐད་ཉན་པའི་ཐབས་ལམ། (Audio-lingual Method)
- (2) ཐད་ཀར་ཐབས། (Direct Method)
- (3) བན་སྡོད་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལམ། (Grammar Translation Method)
- (4) སྐད་མང་ཐབས་ལམ། (Bilingual Method)

95. གཤམ་གསལ་དེ་རྩ་མཐུན་ཐོག་མ་རེད། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད།

- (1) དེས་དག་ཆ་སྦྱོར་དང་ལག་གིས་ལ་སོགས་ལ་དཀའ་ངལ་སྤྱད་ཀྱི་རེད།
- (2) དེས་སློབ་གིས་རྩལ་དང་མཉམ་པར་བྱས་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད།
- (3) དེས་ཡི་གེ་ཨང་གི། ཡང་ན། འོག་ཐོག་ཆིག་འབྲི་པར་ཐེ་ཆོམ་བྱེད།
- (4) དེས་རྩལ་རིག་སྦྱོང་དང་། དབྱེད་སློབ་ལ་བྱས་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད།

96. དགེ་ཆན་ནས་སློབ་མའི་སློག་རྩལ་གྱི་གཞི་བརྟན་ལྡན་པར་རོགས་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི་.....།

- (1) ཆིག་གསར་པའི་སློག་རྩལ་ལ་དོ་འཁུར་བྱེད་བརྩམས་པ།
- (2) སློབ་མས་རང་ངོས་ཀྱིས་སློག་པ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ལམ་སྟོན།
- (3) སློག་བཟང་པོའི་ཆད་གཞི་ངོས་འཛིན་གནང་བ།
- (4) སློག་རྩལ་འདྲ་མཉམ་ལག་བསྟར་བྱས་པ།

97. འཛིན་གྲུ་གཉིས་པའི་དགེ་ལགས་ནས་སློབ་མས་ཆིག་ངོ་བརྟག་ཐོབ་པར་གཞི་འཛིན་གྱི་ཆིག་སློག་དེབ་ནང་ཡོད་པའི་ཆིག་ནི་.....།

- (1) བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆིག་ (Passive word)
- (2) མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆིག་ (Sight word)
- (3) ཆིག་ཚོག་གི་ཆིག་ (Content word)
- (4) དཀའ་བའི་ཆིག་ (Difficult word)

98. སྐད་ཡིག་ལས་ཆིག་མང་ཤེས་དགོས་པ་ནི་.....།

- (1) སྐད་ཡིག་གསར་པ་སྦྱོང་བར་གཞོན་སྦྱོན་ཡོང་གི་རེད།
- (2) སྐད་ཡིག་འཛིན་གྲུ་དགེ་ཆན་ལ་ལས་འགན་འཁུར་མ་རེད།
- (3) འཛིན་གྲུ་གསར་པའི་སློབ་མར་དཀའ་རྟོག་རེད།
- (4) དེ་སྐད་ཡིག་སློབ་འཁྱིད་དང་། སྦྱོང་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཡོད།



99. དགེ་ལགས་ནས་འཛིན་གྲ་བཞེ་པའི་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པ་ཐུང་དུ་དེ་བས་མ་སློ་ལེགས་པར་བཏང་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱ་
བཅུག་པ་ མ་ཟད་སློབ་མར་དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་གྱང་སྦྱར་པར་ངེས་སྟོན་པ་དེ་དགེ་ལགས་ནས་ལག་ལེན་.....བྱེད་
པ་ཡིན།

- (1) སྤེ་ཆེན་བཅད་དེ་སློབ་པ། (Partner reading)
- (2) གྲ་ཆེན་པོའི་སློབ་སློབ་པ། (Extensive reading)
- (3) རོ་འཁུར་ཆེན་པོའི་སློབ་སློབ་པ། (Intensive reading)
- (4) ཅེད་རིགས་གི་སློབ་སློབ་པ། (Jigsaw reading)

100. སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་སློབ་སྐད་ཡིག་ཤེས་པའི་འདོད་པ་ཁེངས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་པ་ལ་.....།

- (1) སྐད་ཡིག་གཉིས་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ། (Bilingual method)
- (2) སྐད་ཡིག་གི་སྒྲ་གདངས་ངོས་འཛིན། (Structural approach)
- (3) སྐད་ཡིག་སློབ་འབྲིང་གི་ཐབས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། (Situational language teaching method)
- (4) སྐད་ཡིག་གི་སྒྲ་གདངས་ཉན་པའི་ཐབས་ལམ། (Audio-lingual method)

101. སློབ་འགྲེའི་སློབ་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་གཞིའི་གོ་དོན་ཆེད་.....།

- (1) སློབ་དེབ་ནང་གི་བརྗོད་བེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ།
- (2) སློབ་མའི་སློབ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཞེས་འདུག
- (3) ཆོག་གཞི་དཀའ་བ་དང་། ཆོག་གི་འགྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཅུག་པ།
- (4) སྦྱོང་བ་པོའི་སྦྱོང་ཆེན་ནང་བཅུག་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སེམས་ཤུགས་སྤྲོད་པ།

102. གཤམ་གསལ་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་དགོས་མཁོའི་སྤེ་ཆེན་ནི།

- (1) དབྱངས་སྒྲ་གདངས་- རང་གིས་སྤེ་ཆེན་- ཆོག་གཉིས་ལྡན་- དོན་སྟོན་དོན་བསྟུས།
- (2) དབྱངས་སྒྲ་གདངས་(Cooing)སྤེ་གྲ་ལོ་ན་ཆུང་པའི་སྒྲ་གདངས་(Babbling)རང་གིས་སྤེ་ཆེན་
(Holophrasic stage) དོན་སྟོན་དོན་བསྟུས་(Telegraphic speech) ཆོག་གཉིས་ལྡན་(Two
word stage)
- (3) དབྱངས་སྒྲ་གདངས་-སྤེ་གྲ་ལོ་ན་ཆུང་པའི་སྒྲ་གདངས་- ཆོག་གཉིས་ལྡན་- དོན་སྟོན་དོན་བསྟུས་- རང་གིས་སྤེ་ཆེན།
- (4) དབྱངས་སྒྲ་གདངས་- རང་གིས་སྤེ་ཆེན་-སྤེ་གྲ་ལོ་ན་ཆུང་པའི་སྒྲ་གདངས་- ཆོག་གཉིས་ལྡན་- དོན་སྟོན་དོན་བསྟུས།



103. བད་སྟོན་གྱི་འགྲོ་སྟངས་དང་། སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོག་ལས་གཞན་པ་སྟོན་ཡིག་ཡོངས་དང་། ཉེ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་.....།

- (1) རྗེས་སྟུང་བཀའ་ཉེ་གཏུགས་པ། (Deductive approach)
- (2) སྒྲིབ་འོག་ཉེ་བར་སྒྲེབས་པ། (Top-down approach)
- (3) འོག་སྒྲིབ་ཉེ་བར་སྒྲེབས་པ། (Bottom-up approach)
- (4) སྒྲོག་བད་སྟོན་པ། (Electric approach)

104. དགོ་ཀན་ནས་ཡིག་ཆ་དེ་གྱི་ལམ་ནས་སྒྲོབ་མ་སྒྲིབ་པ་འདྲིན་གནང་སྟངས་ནི།

- (1) འདོན་ཐང་གི་ཡིག་ཆ་དེ། (Aptitude test)
- (2) བརྟག་དབྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེ། (Diagnostic test)
- (3) བྱང་ཆ་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆ་དེ། (Proficiency test)
- (4) བྱུང་འབྲས་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆ་དེ། (Achievement test)

105. སྤྱ་གུ་གང་ཞིག་སྒྲོབ་མ་བྱུང་འབྲེལ་དང་། སྤེ་ཆོན་རུ་ཁག་ནང་འཛུལ་ཞུགས་གང་སྤྱབ་བྱས་ཀྱང་འབྲི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཨང་ཡག་པོ་མི་འོན་པར་བྱེད་རང་དགོ་ཀན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྒྲོབ་མར་རོགས་བྱ་དགོས་པ་ནི།

- (1) ཁོ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་སྤྱ་མ་སྤྱད་དེ་རང་སྤྱོད་སྤྱད་དགོས།
- (2) ཁོ་ཡི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་པར་བསྟོན་བསྟུགས་གཏོང་དགོས།
- (3) སྤྱ་གུའི་པ་མར་ཁོ་ཡི་གོ་འཛི་རྒྱ་རྒྱུ་དོ་སྤྱད་མེད་པ་འབྲེལ་བ་འདྲ་བར་བྱས་དགོས།
- (4) པ་མ་ལ་ཁོ་པ་ལ་འཕེས་ཡོན་ཐོག་རོགས་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བྱེད་དགོས།

ལམ་སྟོན། ག་ཤམ་གསལ་བཤེད་པ་སྟོན་པ་དང་དེ་ལོག་ཅི་བ་(106-114)ལ་འོས་པའི་ལན་འདོམས།

༡༡། །འདིག་ཉེ་གྱི་གཏུག་དཔེར། ཁོངས་ཅིག་ཆེན་རང་མགོ་རང་གིས་བརྒྱུང་ཟེར་བ་མཛོན་ཏུགས་ཀྱི་ཆེད་(NCERT)རྒྱ་གར་

རྒྱལ་ཡོངས། ཆེས་མཐོའི་ཤེས་ཡོན། ཉམས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་གི་གཞི་རིམ་སྒྲོབ་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ཆུང་ནས་སྟོན་པའི་བྱིས་པའི་སྤྱོད་དེབ་ནང་། རྒྱ་གར་ཆར་རྒྱ་ཆེ་བའི་དུས་ཞིང་རྒྱ་རྒྱུ་ཉེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་སྐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྤྱལ་ཞིག་ཞིང་རྒྱུང་ཉེ་ཞིང་གི་དཀྱིལ་དུ་སྒྲེབས། ཉམས་ཞིབ་ཆར་རྒྱ་ཆུང་ནས་མཁའ་སྤྱོད་སངས་ཀྱིས་ཉེ་མའི་ཆ་ཤོད་ཆེ་བས་ཞིང་རྒྱ་ཀམས། རྒྱ་མེད་པས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྤྱལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་ཉེ་ཞིས་ཀྱི་ནིས་ཀྱི་སྤོང་པོའི་འོག་དུ་སྤོང་དུས་མཐོང་། པོ་རོག་གིས་རྒྱ་སྤྱལ་ལ་རོགས་བྱ་འདོད་ཀྱིས་རྒྱ་སྤྱལ་ལ་གང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིས་པར། རྒྱ་སྤྱལ་ཀྱིས་ར་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ནང་རྒྱལ་གྱི་ཆོད་དེ་ཡོད་སྐབས་ཆར་ལུགས་ཆེ་བས་ཉ་མ་གོ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་དང་ཞིང་རྒྱ་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་ར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས། ད་ལྟ་ཞིང་རྒྱ་ཀམས་པས་འགྲོ་མ་ཤེས་པ་ཤི་རྒྱ་འགྲུག་བསྟན་ཡོད་ཅིས་སྤྱལ། པོ་རོག་གིས་བྱེད་སྒྲོ་འགྲོད་མ་བྱེད་ངས་བྱེད་རྒྱ་མཚོར་སྤྱེལ་ཆོག་ཟེར་ནས། པོ་རོག་གཞན་ཞིག་དང་ཐོགས་ཀྱིས་སིང་རྒྱལ་མཐའ་གཉིས་ནས་པོ་རོགས་ཀྱིས་མཆུས་བཟུང་། དཔྱུག་པ་དཀྱིལ་ནས་རྒྱ་སྤྱལ་ལ་བཟུང་དུ་བཟུགས་ཉེ་ནས་མཁའ་འཕྲུང་འགྲོ་བ་ཞིང་པ་ཆོས་མཐོང་ནས་པོ་རོག་གི་རིག་པ་ལ་ལྟོས་དང་ཞེས་སྟོན་བརྒྱུ་བ་པ་རྒྱ་སྤྱལ་གྱིས་ཐོས་པས། རྒྱ་སྤྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་རིག་པ་ངས་བྱས་པོ་ཟེར་རྒྱུ་ཁ་འདད་ས་པས། རྒྱ་སྤྱལ་ས་ལ་ལྟུང་ནས་ཤི་བཤོ།



106. NCERTཟེར་བ་དེ་མོད་སྐད་ཐོག་གང་ཟེར་དགོས་སམ།

- (1) རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཉམས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་ཟེར་དགོས།
- (2) རྒྱལ་ཡོངས་ ཆེས་མཐོའི་ཤེས་ཡོན། ཉམས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་ཞེས་ཟེར་དགོས།
- (3) རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཉམས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་ཞེས་ཟེར་དགོས།
- (4) རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤངས་འཛིན་གྱི་ལྷན་ཁང་ཟེར་དགོས།

107. རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་དེབ་གང་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་གི་ཡོད་དམ།

- (1) NTAཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དེབ་ཆོགས་ཚུང་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་གི་རེད།
- (2) NNSICཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དེབ་ཆོགས་ཚུང་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་གི་རེད།
- (3) UGCཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དེབ་ཆོགས་ཚུང་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་གི་རེད།
- (4) NCERTཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དེབ་ཆོགས་ཚུང་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་གི་རེད།

108. རྒྱ་གར་ནང་ཞིང་ཆུ་ག་དུས་རྒྱས་འགོ་ཡི་ཡོད་དམ།

- (1) རྒྱ་གར་རྒྱང་འཇུབ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཞིང་ཆུ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) རྒྱ་གར་ཆར་ཆུ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཞིང་ཆུ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རྒྱ་གར་ཆ་བ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཞིང་ཆུ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) རྒྱ་གར་གང་ངར་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཞིང་ཆུ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

109. རྒྱས་སྤལ་དེ་གང་ནས་ཞིང་ཆུའི་ནང་སླེབས་སམ།

- (1) རྒྱས་སྤལ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཞིང་ཆུའི་ནང་སླེབས་པ་རེད།
- (2) རྒྱས་སྤལ་དེ་གངས་ཆུ་ནས་ཞིང་ཆུའི་ནང་སླེབས་པ་རེད།
- (3) རྒྱས་སྤལ་དེ་སྐམ་ས་ནས་ཞིང་ཆུའི་ནང་སླེབས་པ་རེད།
- (4) རྒྱས་སྤལ་དེ་རྒྱ་ག་ཆུ་ནས་ཞིང་ཆུའི་ནང་སླེབས་པ་རེད།



110. ཆར་ཚུ་ཆད་ནས་མཁའ་ལྷོ་སངས་ཀྱིས་ཉི་མའི་ཆ་དོད་ཆེ་བའི་སྐབས་རུས་སྤལ་དེ་གང་བྱས་སམ།

- (1) དེ་སྐབས་གང་ངར་ཆེ་བས་རྒྱ་མཚོའི་རུས་སྤལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་རེད།
- (2) དེ་སྐབས་ས་སྐྱམ་པས་རྒྱ་མཚོའི་རུས་སྤལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་རེད།
- (3) དེ་སྐབས་རྒྱུང་འཚུབ་ཆེ་བས་རྒྱ་མཚོའི་རུས་སྤལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་རེད།
- (4) དེ་སྐབས་ཚུ་མེད་པས་རྒྱ་མཚོའི་རུས་སྤལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་རེད།

111. རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་མཐོང་ངམ།

- (1) རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཀྱིས་མཐོང་བ་རེད།
- (2) རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་བྱ་རྒྱུ་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (3) རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱག་རོན་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (4) རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་ཕོ་རོག་གིས་མཐོང་བ་རེད།

112. ཕོ་རོག་གིས་རུས་སྤལ་ལ་རོགས་པ་ངེ་ལྟར་བྱས་སམ།

- (1) འང་ཁྱ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནས་སྟེག་སྟེ་དཀྱིལ་དུ་རུས་སྤལ་ཟེན་དུ་བཅུག་རྒྱ་མཚོར་འཕྱར།
- (2) ཕོ་རོག་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནས་སྟེག་སྟེ་དཀྱིལ་དུ་རུས་སྤལ་ཟེན་དུ་བཅུག་རྒྱ་མཚོར་འཕྱར།
- (3) བྱ་རོག་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནས་སྟེག་སྟེ་དཀྱིལ་དུ་རུས་སྤལ་ཟེན་དུ་བཅུག་རྒྱ་མཚོར་འཕྱར།
- (4) ཕྱག་རོན་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནས་སྟེག་སྟེ་དཀྱིལ་དུ་རུས་སྤལ་ཟེན་དུ་བཅུག་རྒྱ་མཚོར་འཕྱར།

113. རུས་སྤལ་ངེ་ལྟར་ས་ལ་ལྟར་ངམ།

- (1) རུས་སྤལ་འཛིགས་སྐྱག་ཆེ་བས་ས་ལ་ལྟར་བ་རེད།
- (2) རུས་སྤལ་ཁེངས་དྲེག་ཆེ་བས་ས་ལ་ལྟར་བ་རེད།
- (3) རུས་སྤལ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བས་ས་ལ་ལྟར་བ་རེད།
- (4) རུས་སྤལ་རུས་པ་རྒྱུང་བས་ས་ལ་ལྟར་བ་རེད།

114. ཕོ་རོག་གིས་རུས་སྤལ་གནས་གང་དུ་སྤྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།

- (1) ཚུ་ཡུར་དུ་སྤྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།
- (2) ཁོམ་པ་རུ་སྤྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།
- (3) ཚུ་རྒྱུང་དུ་སྤྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།
- (4) རྒྱ་མཚོ་རུ་སྤྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།



གཤམ་གསལ་སྒྲན་དག་ཆིགས་བཅད་ཤི་བ་ལས་ལན་ལོས་བ་དེ་འདོམས་དགོས།

|དམ་བ་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་གྱུར་ན།

|ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན།

|དམ་བ་སྒྲིག་བ་ཆུང་ཡང་སྟོང་།

|ཞོ་ལ་རྒྱལ་ཐུན་འབྱར་བ་སེལ།

|གསོན་ཆེ་སྒྲན་གྲགས་དགའ་བའི་རྒྱ།

|དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཁོར་ཅམ་གྱིས།

|དོན་གྲུབ་བ་དང་བདེ་སྦྱིད་འཛོལ།

|ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྒྲོགས།

|དམན་རྣམས་ཆེན་པོ་འང་དེ་ལྟར་མིན།

|ཆང་ལ་པཎས་ཀྱང་ལྷག་པར་འདེབས།

|འཛིག་ཏེན་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་དགའ།

|མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ལུས།

115. སྦྱོ་བོ་དམ་བ་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ན་པན་ཐོགས་གང་ཡོད་དམ།

(1) དངོས་གྲུབ་དང་དཔལ་འབྱོར་འཛོལ་པར་བྱེད།

(2) དོན་གྲུབ་བ་དང་བདེ་སྦྱིད་འཛོལ་པར་བྱེད།

(3) ཆིག་བསྐྱེལ་དང་བདེ་སྦྱིད་འཛོལ་པར་བྱེད།

(4) གཞན་པན་དང་བྱམས་བ་འཛོལ་པར་བྱེད།

116. ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་གང་ཡོད་དམ།

(1) ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་མི་དགེ་ལས་རྣམས་བསྒྲོག་པར་བྱེད།

(2) ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་བར་ཆད་བསྒྲོག་པར་བྱེད།

(3) ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་ཡུལ་དུ་ལོ་ཏྲོག་བཟང་པོ་སྦྱེས་བ་ཡིན།

(4) ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་ཡུལ་དུ་དགེ་བ་འབྱུང་བ་བཤད།

117. སྦྱོ་བོ་དམན་པས་སྒྲིག་བ་ཆུང་ཡང་སྟོང་ན་སྦྱོ་བོ་དམན་པས་གང་བྱེད་དམ།

(1) སྦྱོ་བོ་དམན་པས་ཀྱང་དགེ་བ་སྦྱུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན།

(2) སྦྱོ་བོ་དམན་པས་སྒྲིག་བ་ཆེན་པོ་འང་སྟོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན།

(3) སྦྱོ་བོ་དམན་པས་སྒྲིག་བ་ཆེན་པོ་དེ་སྟོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན།

(4) སྦྱོ་བོ་དམན་པས་སྒྲིག་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲིག་པར་མི་འཛིན་པ་བྱེད།



118. ཞོ་ལ་གང་འབྱར་བ་སེལ་བར་བྱེད་དམ།

- (1) ཞོ་ལ་གང་ཉིགས་འབྱར་བ་སེལ།
- (2) ཞོ་ལ་ལྟ་སེར་འབྱར་བ་སེལ།
- (3) ཞོ་ལ་ཐལ་བ་འབྱར་བ་སེལ།
- (4) ཞོ་ལ་རྩལ་ཕྱན་འབྱར་བ་སེལ།

119. ཆང་ལ་གང་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་དམ།

- (1) ཆང་ལ་མེ་ཉོག་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
- (2) ཆང་ལ་ཐབས་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
- (3) ཆང་ལ་ཆང་ཅི་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
- (4) ཆང་ལ་སྤྲོན་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

120. མ་ཞི་ཕྱོན་ལ་གང་འབྱར་བར་འདོད་དམ།

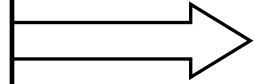
- (1) མ་ཕྱུན་ལམ་འད་དགའ་བར་འདོད་པ་ཡིན།
- (2) སྐད་གྲགས་དགའ་བར་འདོད་པ་ཡིན།
- (3) སྟན་གྲགས་དགའ་བར་འདོད་པ་ཡིན།
- (4) དཔལ་འབྱོར་དགའ་བར་འདོད་པ་ཡིན།



ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཆན་ལྔ་བ་༼ 121-150 ༽ གཤམ་སྲིད་
བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་བ་ཁོན་ཡིན་དགོས།

Candidates should answer questions
from the following Part – V

(Question no. 121-150) only if they have
opted for **Tibetan** as Language-II.





ཚན་བ་ལྔ་པ། (PART-V)
སྐད་ཡིག་གཉིས་པ། (LANGUAGE-II)
TIBETAN

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་ལེགས་པར་བསྟགས་ཏེ་འོས་བཤེ་ལན་འདེམས་དགོས།

༡༢༡། ཁི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་དགོ་གན་ལས་དཔེ་འབྲིང་དང་སློབ་འབྲིང་ཞུས་དགོས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཡོང་བ་ལས། དེ་དང་བསྟུན་སློབ་མས་ཀྱང་འབད་བཞོན། ཉན་བསྟུན་བཞོན་འབྲས་བྱེད་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་སེམས་བརྒྱད་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་འདུལ་ན། ཡོན་ཏན་དེ་སྤྱི་ཚོགས་དཔྱག་པའི་ལག་ཁར་བེད་སྤྱོད་བྱ་བ་ཞེན་ཡོད་པ་ནི། སློབ་སྦྱང་གིས་དེ་ཅམ་བཟང་པོར་མན་མ་ཐོགས་པར་ངོས་འཛིན་དགོས། སློབ་སྦྱང་དེ་ཆེ་འདིའི་ལྟ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། དེ་མིན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་རང་གཞན་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ལ་མན་པ་ཞིག་དགོས་སྟེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་ལག་པོ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱི་རང་ལ་ཡང་ཆེ་འདིར་སྤྱིད་པ་དང་མན་པ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་རེད། དེ་དང་དུས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་སྦྱང་ཡོང་བའི་ཆེད་སློབ་བྲ་མང་དག་བཅུགས། འཛིན་བྲའི་ནང་གི་སློབ་སྦྱང་དེ་འཛིན་རིམ་གང་ཡིན་ཐོན་པའི་ལག་འབྲེར་ཁང་སློབ་ལྟུང་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལག་འབྲེར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྣེ་འདྲ་མིན་ནང་འདྲུལ་ཞུགས་བྱ་བ་ལྟར་། དངོས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ནི། ལས་ཀ་གང་བྱས་པ་དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་བསགས་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་དངོས་རྒྱས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། དེ་ཉན་སྐད་དུ། Bookish knowledge v/s Knowledge ཟེར་བའི་དབྱེད་རྩིས་ལས་ཤེས་སོ།

121. ཁི་ལ་དགོས་སྟེ་གཙོ་པོ་དེ་གང་རེད་དམ།

- (1) དེ་ནི་སྤྱི་དོན་མཁུས་དགོས་པ་དེ་རེད།
- (2) དེ་ནི་དདུལ་དཔལ་འབྱོར་དེ་རེད།
- (3) དེ་ནི་དབང་ཆ་གོ་ས་དེ་རེད།
- (4) དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་རེད།

122. སློབ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཆད་ལྔ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་གང་བྱེད་དགོས་སམ།

- (1) སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་འབད་བཞོན་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མི།
- (2) སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་འབད་བཞོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
- (3) སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་འབད་བཞོན་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན།
- (4) སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་འབད་བཞོན་དེ་ཅམ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན།



123. སེམས་རྒྱུད་མ་འདུལ་ན་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གང་ཡོང་ཉེ་ཡོད་པ་ཡིན།
- (1) སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་མིན་ཟེ་ཆོམ་ཡོད་པ་རེད།
 - (2) སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་ཐོགས་ཡོང་བ་ཡིན།
 - (3) སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྐད་སྐགས་ཡོང་བ་ཡིན།
 - (4) སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་ཁྲ་བཟོ་མཁན་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན།
124. སློབ་སྦྱོང་ཡོད་ཀྱང་བཟང་སྦྱོང་མེད་ན་གང་ཡོང་བ་ཡིན་ནམ།
- (1) སྤྱི་ཚོགས་ཆེག་བསྐྱེལ་ཆགས་པའི་ལག་ཆ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
 - (2) སྤྱི་ཚོགས་དཀྱག་པའི་ལག་ཆ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
 - (3) སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་ཐོགས་པའི་ལག་ཆ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
 - (4) སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལག་ཆ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
125. ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ནང་བཞེན་མི་དེ་ལ་གང་དགོས་པ་རེད།
- (1) མི་དེ་ལ་པ་མ་སྤྲོན་མཆེད་ཡག་པོ་དགོས་པ་ཡིན།
 - (2) མི་དེ་སྤྱང་བྱང་ལྟན་པ་དགོས།
 - (3) མི་དེ་ལ་བཟང་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན།
 - (4) མི་དེ་ལ་དདུལ་དཔལ་འབྱོར་ཡག་པོ་ཡོད་དགོས།
126. ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་རྟོག་པ་གཏམ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ནམ་མིན།
- (1) དེའི་དོན་དུ་རེད།
 - (2) མིན།
 - (3) གང་ཤེས།
 - (4) མ་རེད།
127. དེང་དུས་ཡོན་ཏན་ཤེས་སྤྱང་ཡོང་བའི་ཆེད་གང་བཙུག་གི་ཡོད་དམ།
- (1) ཤེས་ཡོན་གྱི་བསྟེ་གནས་གང་མང་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད།
 - (2) བཟོ་བྲའི་བསྟེ་གནས་གང་མང་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད།
 - (3) ཆོས་ཀྱི་བསྟེ་གནས་གང་མང་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད།
 - (4) སྦྱོང་བསྟར་གྱི་བསྟེ་གནས་གང་མང་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད།



ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་སྟོན་པ་དང་དེ་ལོག་ཅི་བ་ 128-135 གཤམ་པའི་ལན་བདེམས།

༡༣༡། རི་བོང་ཞིག་ཚུ་འགམ་དུ་ཉལ་སྟོད་པའི་སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བའི་ཅལ་སྐྱ་ལ་ཁོ་སྐྱག་སྟེ་བོས།
གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་འདུག་གམ་ཞེས་ཁྲིས་པར། ཅལ་བྱང་ངོ་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཅན་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་ཁོ་ལྟར་བོས། དེ་བཞིན་མ་སྐྱེས། ཅེ་སྐྱང། སྐྱང་གི། ལྷག་གཟིག་དོམ་བྱེད་སོགས་ཀྱང་ཁྲི་བར་ལན་དེ་བཞིན་བཏབ་སྟེ་བོས།
མཐར་སོང་དང་འཕྲད་པས་ཁྲི་ལན་བཏབ་སྟེ་བྱང་ཟད་བོས། དེ་མཆོམས་ནས་སོང་སྟེ་རི་བོང་ལ་ཅལ་གང་དུ་ཡོད་ས་སྟོན་ཅིག་ཟེར། ས་
དེ་བསྟན་པས། ཚུའི་ནང་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཆག་བ་དེ་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་ཆང་མ་ངོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་བཞིན་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་
བར་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཡིན།

128. རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་གང་བྱེད་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད་དམ།

- (1) རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་ཉལ་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད།
- (2) རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་རྩ་བ་བཅོས་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་ཅེད་མོ་ཅེ་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད།
- (4) རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་གཉིད་ཁྲག་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད།

129. རི་བོང་ཚུ་འགམ་དུ་ཉལ་སྟོད་སྐབས་གང་བྱུང་བ་རེད་དམ།

- (1) སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་ནས་བྱེད་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (2) སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་སྟོང་གི་ལོ་མ་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (3) སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་ནས་རི་བོང་གཞན་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (4) སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བ་རེད།

130. རི་བོང་ཚུ་འགམ་དུ་ཉལ་སྟོད་སྐབས་སྐྱ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོས་པ་ཡིན་ནམ།

- (1) ལལ་སྐྱ་ཐེར་བའི་སྐྱ་ཞིག་ཐོས་པ་རེད།
- (2) ཆལ་སྐྱ་ཐེར་བའི་སྐྱ་ཞིག་ཐོས་པ་རེད།
- (3) ཅལ་སྐྱ་ཐེར་བའི་སྐྱ་ཞིག་ཐོས་པ་རེད།
- (4) ངལ་སྐྱ་ཐེར་བའི་སྐྱ་ཞིག་ཐོས་པ་རེད།



131. ཅལ་ཟེར་བའི་སྐྱ་དེ་རི་བོང་གིས་ཐོས་པ་དང་རི་བོང་གིས་གང་བྱས་སམ།

- (1) རི་བོང་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱང་ནས་སྐད་ལོར་བ་རེད།
- (2) རི་བོང་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱང་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (3) རི་བོང་འཛིགས་སྐྱག་མེད་པ་བཟུ་བྱ་ཕྱིན་པ་རེད།
- (4) རི་བོང་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱང་ནས་མིག་རྩམ་པ་རེད།

132. རི་བོང་བོས་ཕྱིན་པ་དང་པོ་སྐྱས་མཐོང་བ་རེད་དམ།

- (1) རི་བོང་བོས་འཁྲོ་བ་དང་པོ་སྐྱག་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (2) རི་བོང་བོས་འཁྲོ་བ་དང་པོ་ཅེ་སྐྱང་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (3) རི་བོང་བོས་འཁྲོ་བ་དང་པོ་སྐྱང་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (4) རི་བོང་བོས་འཁྲོ་བ་དང་པོ་ཐ་སྐྱས་ཀྱིས་མཐོང་བ་རེད།

133. སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་བོང་གི་རྗེས་སུ་བོས་དགོས་པ་གང་བྱང་བ་རེད་དམ།

- (1) རི་བོང་གིས་ཉལ་ཟེར་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (2) རི་བོང་གིས་ཅལ་ཟེར་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (3) རི་བོང་གིས་ཆལ་ཟེར་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (4) རི་བོང་གིས་ཇལ་ཟེར་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།

134. སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་སྐྱ་བོས་ཕྱིན་པ་རེད་དམ།

- (1) སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་སྐྱང་གི་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (2) སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་སྐྱག་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (3) སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་ཐ་མོ་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (4) སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་སེམས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།

135. མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དེ་སྐྱས་བཞོས་སམ།

- (1) མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཞོས་མཁན་དེ་པོ་རྟོག་རེད།
- (2) མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཞོས་མཁན་དེ་ཐ་མོ་རེད།
- (3) མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཞོས་མཁན་དེ་ཅེ་སྐྱང་རེད།
- (4) མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཞོས་མཁན་དེ་སེམས་རེད།



གཤམ་གསལ་སློབ་ཁྲིད་ཐབས་ལམ་དྲི་བ་(136 ནས་ 150 བར་ལས་ལན་འོས་བདེ་མཁོར་བ་འདེམས་དགོས།)

136. གཤམ་གསལ་གཅིག་སྐད་མང་ཐོག་མ་རེད།

- (1) དེས་སྐད་ཡིག་སྒྲ་མང་ལེས་བ་དང་འོད་པར་སྐད་ཡིག་གཅིག་ལས་སྒྲག་བ་ཡིན་པ་བསྟན་བ་རེད།
- (2) དེས་ནང་དང་སློབ་གྲུའི་སྐད་ཡིག་ལ་ཤུགས་གཞོན་བྱེད་བ་རེད།
- (3) དེས་ཨ་ཆད་འཕར་བ་དང་། ལེགས་པོ་ཡོང་བའི་སྒྲ་གྲུ་ཆང་མར་དངོས་ར་སྐད་བ་ཞིག་རེད།
- (4) དེས་འཁོན་གྲུའི་ནང་སྒྲ་གྲུ་ཆང་མའི་སྐད་ཆ་འོད་སྒྲངས་ལ་ཕན་བ་ཞིག་རེད།

137. སྐྱང་བཤད་བ་དེ་སྐད་ཡིག་སློབ་འཁྲིད་ཐོག་གཤམ་ཆེན་ཞིག་རེད། གཤམ་གསལ་སྐྱང་འོད་རྒྱ་དེ་གཤམ་ཆེ་དོས་འཛིན་དགོས།

- (1) དེས་སློབ་མའི་ཆོག་སྒྲ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ཡིན།
- (2) འཛིན་གྲུའི་ནང་སློབ་སྤྲོད་བ།
- (3) སྐད་ཡིག་དངོས་རོ་སློད་བྱས་བ།
- (4) སློབ་མ་ནང་ཁུལ་བཟང་སློད་སྤྲོད་བ།

138. འཛིན་གྲུ་དང་པོ་ད། ང་ཆོས་ངག་ཐོག་བཤད་པའི་སྐད་ཡིག་ཤུགས་བརྒྱབ་དགོས། གཤམ་གསལ་སློབ་མ་ལ་སྐད་ཡིག་འོད་ཅལ་གང་གིས་རྒྱས་ཤུགས་སྟོན་རྒྱས་སམ།

- (1) ཀ་མད་སྐྱང་བ། (Learning alphabets)
- (2) དམིགས་དཔེ་སྟོན་བ། (Role Play)
- (3) བན་སློད་ཅེད་མོ། (Grammar Play)
- (4) སྟན་ཆོག་གི་གཞས་བཏང་བ། (Singing rhymes)

139. སྤྱིར་སྒྲངས་དགོ་ཀན་གྱིས་སློབ་མ་གཉིས་ཅན་དང་། སྤྲེ་ཆོན་ལ་སྤྱིང་ལས་གནང་གི་རེད།

- (1) འཛིན་གྲུར་སློབ་མ་ཆོས་སྐད་ཅོར་མེད་བ་བྱེད་གི་རེད།
- (2) དགོ་ལགས་གཤམ་དེ་བཞུགས་བ་དང་། གང་རུང་སྟོག་ནས་བཞུགས་གི་རེད།
- (3) དགོ་ལགས་ནས་སྒྲ་གྲུ་ཆང་མ་གང་བྱེད་གི་ཡོད་པ་དོ་སྤྱང་གི་གཞིགས་གི་རེད།
- (4) སྒྲ་གྲུ་རང་དབང་གིས་སྟོག་བཞིན་བསྐད་བ་སྤྱང་མེད་བཏང་གི་རེད།



140. དམའ་རིམ་འཛིན་གྱི་ལྟེ་ཆེན་ལ་དགོ་ལགས་ཆོས་ཡོངས་གྲགས་སྟོབ་མ་ཆོར་རིམ་མོ་འབྲི་བར་ལམ་སྟོན་གནང་གི་རེད།

- (1) དེས་སྤྱ་གྲུ་ཐེག་འཐེན་དང་། ཞ་སྤྱ་ག་མཐུ་ཐུབ་པར་ལྷགས་ཐེབས་ཀྱི་རེད།
- (2) སྤྱ་གྲུ་ཆོ་རི་མོ་འབྲི་རྒྱུ་དགའ་བོ་བྱེད།
- (3) དེས་སྤྱ་གྲུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཅུལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་རེད།
- (4) དེས་སྤྱ་གྲུ་ཆོ་རི་མོ་མཁུན་ཡོང་བར་རོགས་བྱེད།

141. འཛིན་གྲུ་གཉིས་པའི་དགོ་ལགས་ནས་དེབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡར་སྤྱ་ག་ཡོད་པ་དེ་འཛིན་གྲུ་ཡོངས་ཀྱིས་སྟོག་གི་ཡོད། དེས་ལ་ཡོད་པའི་དཔར་རིས་དང་། རྟོན་གྲིས་པའི་ཡི་གེ་ལས་སྤྱ་བོ་ཡོད་པས་སྤྱ་གྲུ་ཆོང་མ་དགའ་བོའི་རང་སྟོག་གི་ཡོད་པ་དེ་དགོ་ལགས་ནས་གཤམ་གསལ་.....།

- (1) རྟོན་ལྷགས་སྟོག་པ། (Aloud reading)
- (2) དཔེ་སྟོག་ལམ་སྟོན། (Guided reading)
- (3) དཔེ་སྟོག་མཉམ་སྦྱོར། (Shared reading)
- (4) དཔེ་སྟོག་མགོ་འཛོམས། (Jigsaw reading)

142. འཛིན་གྲུ་གཉིས་པའི་སྟོབ་མ་ཇ་ལིན་(Jatin)ན་ཅོག་ལ་སྟོན་(སྤྱ་ཉན་སྟོན།) ཡོད་པས། བྱེད་རང་རྟོན་ཡིག་དགོ་གན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཁོང་ལ་མ་སྟོན་འཆར་གཞི་གང་འདུག་གས།

- (1) འཛིན་གྲུ་རོས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱ་གྲུ་རོགས་མི་ཐུབ་པ་སྟོབ་སྤྱིར་ཁུ་དགོས།
- (2) འཛིན་གྲོགས་ལ་ལག་བརྟུང་སྤྱད་པའི་སྟོན་ས་རོགས་བྱེད་དུ་བཅུག།
- (3) སྤྱ་གྲུ་དེ་འདྲ་ཤེས་ཡོན་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་སྟོབ་གྲུ་གཏོང་དགོས།
- (4) སྤྱ་གྲུ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་སྟོན་ཆེད་སྤྱ་གྲུ་གཞན་ལ་སྟོབ་འབྲིང་ཉུང་དུ་གཏོང་དགོས།



143. དམ་བཅའ་(༡) སྒྲ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཟེར་བ་ནི། འབྲི་ཆལ་དང་ཁྲོག་ཆལ་གྱི་སྡོན་ལ་བྲིས་པ། ཡང་ན། ཁྲོག་ཟུབ་དགོས། དམ་བཅའ་(ཨར།) སྒྲ་བའི་ཤེས་ཡོན་(Early Literary)ཟེར་བ་ནི་སྒྲོབ་གྲར་འབྲི་ཆལ་དང་ཁྲོག་ཆལ་སྡོན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་གཅེས་སྦྱང་དགོས་པ། (ECCE) ཟེར།

- (1) ཀ་རྩུན་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཨར་བདེན་པ་རེད།
- (2) ཀ་དང་ཨར་གཉིས་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཨར་དེ་ཀ་ཡི་འབྲེལ་བ་ཤད་ངོ་མ་རེད།
- (3) ཀ་དང་ཨར་གཉིས་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཨར་དེ་ཀ་ཡི་འབྲེལ་བ་དངོས་གནས་མ་རེད།
- (4) ཀ་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཡར་རྩུན་མ་རེད།

144. ཆིག་ལ་དོ་སྣང་། ལྷན་ཆིག་དོ་སྣང་དང་། ཆིག་གི་སྒྲ་གདངས་ལ་དོ་སྣང་དེ་དག་སྐད་ཡིག་སྦྱང་བཞིན་པའི་སྒྲོབ་མར་འགྲན་བསྐྱར་གྱི་འཆོར་བ་ཡོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཞིག་རེད།

- (1) སྐད་ཆ་བཤད་པར་དོ་སྣང་། (Spoken awareness)
- (2) ཆོམ་ཡིག་དོ་སྣང་། (Literacy awareness)
- (3) སྒྲ་གདངས་ཀྱི་འགྲོས་ལ་དོ་སྣང་། (Phonological awareness)
- (4) སྐད་ཆ་ཤོད་སྣངས་ལ་དོ་སྣང་། (Communication awareness)

145. སྐད་ཡིག་ཉམས་པ་ནི། སྐད་ཆ་ཤོད་སྣངས་དང་། གོ་རྟོགས་ལུས་ཆལ་ཉམས་པ་ལ་ཟེར།

- (1) རྩ་བདར་ཅན། (Dyslexia)
- (2) ཅེས་གཞི་མི་ཐུབ་པ། (Dyscalculia)
- (3) དབྱུགས་བསགས་ཅན། (Dysphasia)
- (4) དབང་རྩལ་ཅན། (Dyspraxia)

146. མི་ཆེའི་ནང་དངོས་སུ་གདོང་ལེན་ཟུབ་པའི་ཆེད་འཛིན་གྲུའི་ནང་ཤོད་ཆལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོག་གཞིན་ལུགས་སྦྱང་བ་ནི།

- (1) ཉན་ཆལ་ཐབས་ལམ། (Audio-lingual Method)
- (2) སྐད་ཆ་ཤོད་ཆལ་སྒྲོབ་འབྲིད་ཀྱི་ལམ་སྟོན།
- (3) བརྟ་སྦྱོད་པ་བསྐྱར་གྱི་ཐབས་ལམ།
- (4) སྐད་མང་ཐབས་ལམ། (Bilingual Method)



147. ཚགས་དབར་བྱེད་པ། (Scanning) བློ་དཔྱད་ཆེད་ཡིན།

- (1) བརྗོད་གཞི་དངོས་ཤེས་ཆེད།
- (2) ཚུལ་འཁྱིལ་པའི་བསམ་ཚུལ་ཤེས་ཆེད།
- (3) དཀའ་ཆེགས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ།
- (4) གནས་ཚུལ་དམིགས་བསམ་ལ་ཁག་གི་གོ་དོན་ཆེད།

148. དགོ་ལགས་ནས་ལག་ལེན་དགོས་ལག་བསྟར་གྱི་ཆེད་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་སུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིར་སྟངས་ཡར་རྒྱས་ལ་དམིགས་བསམ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་.....།

- (1) སི་ཀྣི་མེན་ཀ་ར་ཤམ། (Stephen Krashen)
- (2) རེན་པི་ཡི་པེ། (Jean Piaget)
- (3) རྟེ་ཨེ་ཁ་སི་ཀེན་ནུ། (B.F. Skinner)
- (4) ལི་ཡི་བ་ཀོ་ཏ་ས་ཀོ། (Lev Vygotsky)

149. བརྗོད་བསྟར་བའི་ཐབས་ལམ་དེ་སྐད་ཡིག་སྤྱིར་བར་དམིགས་བསམ་ཡིན།

- (1) སྤྱི་གདངས་ལ་ལྷགས་ཐབས་པའི་སྟོབ་འབྲིང་ཡིན།
- (2) སྐད་ཡིག་དེ་གཙོ་བོ་དམིགས་བསམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན།
- (3) དུས་གསུམ་ལ་དམིགས་བསམ་པའི་སྟོབ་འབྲིང་ཡིན།
- (4) གོ་དོན་ལ་དམིགས་བསམ་པའི་སྟོབ་འབྲིང་ཡིན།

150. གཤམ་གསལ་གཅིག་དེ་བཅས་ཐབས་སྟོབ་འབྲིང་སྟོབ་པ་མ་རེད།

- (1) དེས་སྟོབ་མའི་ཆད་ལྷན་སྤྱིར་བ། ཡར་ན། འཛིན་ལས་དམིགས་བསམ་ཞིག་རེད།
- (2) དེས་སྐད་ཡིག་གི་རྩ་ལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་རེད།
- (3) དེས་དཀའ་ཆེགས་དམིགས་བསམ་ལ་དམིགས་བསམ་ཞིག་རེད།
- (4) དེས་སྟོབ་མའི་དཀའ་ངལ་དང་། དེ་ལེན་བྱ་ཆོག་ལ་ཕན་པར་དམིགས་བསམ་ཞིག་རེད།



SPACE FOR ROUGH WORK



SPACE FOR ROUGH WORK



གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་ལྟུང་གཞུག་གཞུག་བྱས་ཏེ་སྒྲིག་དགོས།

- ༡ ་ རི་བ་ཁག་ལ་ལན་མ་བཞུགས་སྟོན་བྱེད་པ་(Question booklet)དུ་བཞུགས་པའི་རི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་སྒྲིགས་དགོས།
- ༢ ་ རི་བ་གཅིག་ལ་ལན་བཞི་འདམ་ཀ་སྤྲད་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྒྲིང་དབྱིབས་ནང་སྤྲུག་སྐམ་སྟོན་གང་རུང་གིས་ནག་སྤྲིབ་གཏོང་དགོས། ནག་སྤྲིབ་བཏང་བའི་སྒྲིང་དབྱིབས་ལ་བསྐྱར་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཆོག
- ༣ ་ ལན་ཤོག་(OMR)སྤྲུག་སྐྱབས་རྒྱུ་ལྟར་ མངོན་ཏྲགས་(Sign)སོགས་བརྒྱབ་མི་རུང་བ་ཡིན།
- ༤ ་ རི་ཤོག་དང་ ལན་ཤོག་གཉིས་ཀྱི་ཨང་གྲངས་མི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སེང་བརྗེ་བོ་བརྒྱབ་དགོས།
- ༥ ་ རྒྱགས་སྟོན་པས། རི་ཤོག་ཨང་དང་ ལན་ཤོག་ཨང་ རོ་ཏྲགས་མ་ཞོར་བ་བྲིས་དགོས།
- ༦ ་ OMRལན་ཤོག་གི་ཏྲགས་བཞུགས་པ་དེ་འཕྲུལ་ཆས་(a machine)ཀྱིས་འཇུག་གྱི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཇུག་ཁུགས་ལག་འཁྱེར་(Admit Card)ནང་གང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་འཕྲུག་པ་འབྲི་དགོས།
- ༧ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་(Mobile) དང་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་དེང་ཆས་གང་ཡང་འཁུར་ཏེ་ཡོང་མི་ཆོག
- ༨ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་ཁང་(Exam Room) ཡིག་རྒྱགས་ཆོགས་ཁང་(Exam Hall)ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་དང་ འབྲེལ་ལམ་སྤྲུལ་ཆས་(Communication device)ལ་སོགས་འཁུར་མི་ཆོག གལ་སྲིད་འཁྱེར་ཡོད་པ་མཐུས་པ་དང་ཉ་གོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཡིག་ཆ་དེ་དཔེ་བཞུགས་བྱས་པར་དོས་འཛིན་གྱིས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་དང་ ཡིག་ཆ་དེ་གཏོང་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་སྤྲད་གནང་གི་རེད།
- ༩ ་ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་རང་གི་རོ་སྟོན་ལག་འཁྱེར་(Admit Card)སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༠ ་ ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་སྐབས་ཡིག་རྒྱགས་དོན་མ་པས་བཀའ་ཁྲིལ་མེད་པར་གང་རུང་དུ་འབྲོ་མི་ཆོག
- ༡༡ ་ ལན་ཤོག་(Answer sheet)དང་འབྱོར་ཤོག་(Attendance sheet)གི་སྟེང་ས་ཏྲགས་ལན་གཉིས་བཞུགས་དགོས། ལན་ཤོག་དེ་ཡིག་ཆ་དོན་མ་པར་དེས་པར་དུ་བཅི་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་དགོས།
- ༡༢ ་ ཅིས་གཞི་ཡོ་ཆས་(Electronic Device)གང་ཡང་བེད་སྟོན་གཏོང་མི་ཆོག་པ་སེམས་ནང་ནན་བོ་ངས་དགོས།
- ༡༣ ་ ཁྲིམས་མ་ཐུན་སྤྲིག་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༤ ་ རི་ཤོག་(Question Paper)དང་ལན་ཤོག་(Answer sheet)གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱའི་ཆན་པ་ཅ་ནས་བཞུགས་མི་ཆོག
- ༡༥ ་ དུས་ཆོད་རྫོགས་མཆམས་ལན་ཤོག་ཡིག་ཆ་དོན་མ་པར་འཕྲུལ་ཏེ་རི་ཤོག་རང་གི་མཉམ་དུ་འཁུར་ཆོག

**READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :**

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue/Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the Examination Hall/Room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his / her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left-hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Room/Hall. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइंट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी के विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अँगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा-हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी कक्ष/हॉल छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।